

μάλιστα κινδυνώδεις περιστάσεις, ὅτε ἐπρόκειτο σχεδὸν, περὶ ὑπάρξεως τοῦ ἔθνους, ἐδείκνυον παράδοξόν τινα ἰκανότητα καὶ ζῆλον ἀνώτερον πάσης δοκιμασίας. Ἀναφέρω ἐνταῦθα παραδείγματα κατὰ τινα κατὰ συγχυρίαν μόνον.

Ἐπὶ τοῦ πρώτου πολέμου τῆς αὐτοκρατορίας Β'. Αἰκατερίνης πρὸς τὴν Τουρκίαν, ὅτε ἡ ὀθωμανικὴ ἰσχύς κατεπολεμήθη ὀλοτελῶς ὑπὸ τῶν ῥωσσικῶν στρατευμάτων, ὁ σουλτάνος Μουσαφᾶς, ἄνθρωπος ὑψηλόφρων καὶ ὄλος ἐμπεφορημένος ὑπὸ τῆς βαρβαρότητος τῶν Τούρκων, οἵτινες θεωροῦσι τὰς γυναῖκας ὡς ἡμιτελεῖ ὄντα, ἐταράττετο μὴ ὑποφέρων τὴν αἰσχύνην νὰ νικηθῆ ἀνὴρ αὐτός, καὶ μάλιστα μωαμεθανός, ὑπὸ γυναικὸς χριστιανῆς. Ἐξηρεύγετο λοιπὸν πῦρ καὶ φλόγας κατὰ παντός μὴ Μουσουλμάνου. Οἱ Τούρκοι ἔμαθον ἕκτοτε κατὰ πρῶτον, ὅτι οἱ Ῥῶσσοι, οἱ ἐχθροὶ καὶ νικηταὶ αὐτῶν, ἦσαν ὁμόθρησκοι τῶν δούλων Ἑλλήνων. Ὅθεν ἐν τῷ αὐτῷ κρισίμῳ περιστάσει ἡ ἐλαχίστη ὑπόνοια καὶ συκοφαντία ἀπέβαινεν ὀλεθρία. Ἄλλ' ὅμως φρικτοτάτη ἐπανάστασις, ἡ τῆς Πελοποννήσου καὶ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἐξερράγη τότε, ἅμα ἐμφανισθέντος τοῦ ῥωσσικοῦ στολοῦ. Πλήθος Ἑλλήνων πειρατῶν, ἐξ ὧν ἦτο καὶ ὁ περιβόητος